

YOU FALL IN LINE OR THEY PUT YOU IN LINE

TERESA
MARGOLLES

PERSDOSSIER

NL

TENTOONSTELLING

28.09.2019 > 05.01.2020

BP
S²²
MUSÉE D'ART
DE LA PROVINCE
DE HAINAUT

+ TENTOONSTELLING
MARC BUCHY
TENIR À L'ŒIL

OVERZICHT

---

04 TERESA MARGOLLES
YOU FALL IN LINE OR THEY PUT YOU IN LINE

06 DE WERKEN

16 WATCH THIS SPACE #10

16 MARC BUCHY
TENIR À L'ŒIL (TENTOONSTELLING)

18 JULIE DEUTSCH
À LA LISIÈRE DU PRÉSENT (BPS22 EDITIE)

20 HET KLEINE MUSEUM:
WERK, VRIJE TIJD, RUST: EEN RECHT ... !?

22 VOLGENDE TENTOONSTELLINGEN

23 PRAKTISCHE INFO

TERESA MARGOLLES

YOU FALL IN LINE

OR THEY PUT YOU IN LINE

HET BPS22 STELT DE EERSTE BELGISCHE SOLOTENTONSTELLING VAN TERESA MARGOLLES VOOR. DE MEXICAANSE KAART MET HAAR WERK HET GEWELD AAN DAT HAAR LAND TEISTERT EN VESTIGT DE AANDACHT OP DE HIERMEE GEPAARD GAANDE SOCIALE REALITEIT.

VOOR HAAR TENTONSTELLING IN HET BPS22 CREËERDE TERESA MARGOLLES NIEUWE STUKKEN DIE NAUW VERBONDEN ZIJN MET CHARLEROI. MAAR OOK ANDERE BELANGRIJKE WERKEN VAN HAAR HAND KOMEN AAN BOD.

Teresa Margolles (1963) is afkomstig uit Culiacán, een stad in het noordwesten van Mexico en een draaischijf voor de drugshandel. Ze studeerde communicatiewetenschappen en fotografie en volgde vervolgens ook een opleiding in de forensische geneeskunde om toegang te krijgen tot de mortuaria, die zij beschouwt als een ware sociale barometer van haar land. Dode lichamen vormen de basis van Margolles' artistieke activiteiten. Vanuit die invalshoek probeert ze de moorden die Mexico teisteren onder de aandacht te brengen.

In het begin van de jaren 1990 richtte Teresa Margolles samen met een groep Mexicaanse artiesten uit de underground-scène het collectief SEMEFO¹ op (1990-1999). Samen creëerden ze choquerende werken en radicale tentoonstellingen op basis van dierenhuiden en lichaamsvloeistoffen. Rond de eeuwwisseling besloot Teresa Margolles dan om haar te focussen op haar solocarrière, waarbij ze de spectaculaire kunst van het collectief inruilde voor stilte.

In 2006 verklaarde president Calderón de oorlog aan de drugshandelaars. Hierdoor nam het geweld in Mexico verder toe en steeg het aantal moorden in sneltempo. Lijken zijn vanaf dan overal te vinden op openbare plaatsen en dat doet Teresa Margolles besluiten om haar artistieke werk hierop te richten.

Voortaan zou ze het materiaal voor haar creaties rechtstreeks uit de straten halen. Ze creëert minimalistische werken die getuigen van de directe gevolgen van die moordpartijen voor de gemeenschappen en het functioneren van de steden.

In 2007 stelt de artieste haar werk *Decálogo* voor in het Museo Experimental El Eco de Mexico City². In het Oude Testament staat de decaloog voor de tien geboden die 'door Gods vinger' in steen werden gegraveerd. De decaloog van Teresa Margolles bevat daarentegen tien boodschappen die drugshandelaars achterlieten bij moordpartijen. Deze boodschappen, die overigens ook door de pers werden overgenomen, richten zich zowel tot de vijanden van de kartels als tot het land in het algemeen.

You fall in line or they put you in line (Jij schikt je of wij schikken jou) is het 8ste gebod van deze *Decálogo*. Gegraveerd op de grootste muur van het museum, verwijst het naar de Mexicaanse context, waar georganiseerde bendes aan de macht zijn. Maar het doet ook denken aan andere vormen van onderdrukking, zoals de onderwerping aan de wetten van de markt. De titel van de tentoonstelling, het dreigement, weerklinkt doorheen alle voorgestelde werken als een waarschuwing en een overdenking van de vormen van onderwerping en verzet.

→
Teresa Margolles,
dans une aciérie
de Charleroi,
2019.

Het eerste deel van de tentoonstelling verzamelt een aantal realisaties die de artiesten speciaal voor het BPS22 heeft herwerkt. Deze werken tonen het fysieke, economische en psychologische geweld dat vrouwen ondergaan, waarbij de nadruk ligt op hun verschillende vormen van verzet.

In de nieuwe producties van het tweede deel van de tentoonstelling staat Charleroi centraal. Teresa Margolles werd gegrepen door het beeld van de industriële overblijfselen, de gebouwen en handelszaken die leegstaan of worden afgebroken. Haar stukken tonen zowel het economische verval van de stad als de huidige transformatie, die weer nieuwe verschoppelingen voortbrengt. Zo realiseerde ze een participatief werk met mensen die ze op straat ontmoette. Door hun gezicht en hun woorden een plaats te geven in het museum wil ze hen opnieuw een zekere vorm van aanzien geven en vecht ze tegen de banalisering van sociale uitsluiting.

Curator: Nancy Casielles

1 Servicio Médico Forense: dienst voor forensische geneeskunde.
2 Dit museum werd ontworpen door Mathias Goeritz en is de perfecte illustratie van de waarden die hij verdedigt in zijn *Manifest voor een emotionele architectuur* (1953). Teresa Margolles graveerde haar decalooq op een muur van het museum tijdens een tentoonstelling.

DE WERKEN

TE ALINEAS O TE ALINEAMOS [JE SCHIKT JE OF WIJ SCHIKKEN JOU]

2019

Teresa Margolles stelt het werk *Decálogo* voor in het Museo Experimental El Eco van Mexico City in 2007. In het Oude Testament verwijst de Decaloog naar de stenen tafelen «door Gods vinger beschreven» en aan Mozes gegeven om de tien geboden te delen met de wereld, zodat het sociale leven geleid kon worden met respect voor God en de medemens. Maar in de vrome Mexicaanse samenleving dicteren criminelen de wet, en wordt die wet in letters van bloed geschreven, soms zelfs op de huid van hun slachtoffer. De tien geboden van de *Decálogo* van Teresa Margolles zijn boodschappen die bij de moorden werden nagelaten. Ze worden overgenomen door de pers en zijn zowel gericht aan de vijanden van de kartels als aan de hele samenleving. Om de waanzin van de terreur juist in te schatten, moet je weten dat het eerste gebod van deze nieuwe decaloog werd geschreven op het hoofd van een onthoofde politieagent, dat op het hek bij een commissariaat was geplaatst.

Door het 8ste gebod van deze *Decálogo* in de muur van het BPS22 te graveren, in een westers land waar de onderwereld zich in de marge van de samenleving ophoudt en de wet in handen ligt van de staat, klinkt de bedreiging *Je schikt je of wij schikken jou* als een pessimistische balans van het mens-zijn: overal en altijd worden we goedschiks of kwaadschiks bijgestuurd door een krachtigere entiteit waartegen we ons ook kunnen proberen te verzetten.

De inscriptie in de grootste kroonlijst van het BPS22 is ook een doordacht artistiek gebaar van Teresa Margolles; het dreigement zal blijven, ook na de restauratie van de muur, als litteken van deze tentoonstelling.

- ***Para que aprendan a respetar***
Opdat jullie respect leren hebben
- ***Ver, oír y callar***
Zien, horen en zwijgen
- ***Por hacer una llamada anónima***
Voor het maken van een anoniem telefoontje
- ***Así sucede cuando piensas o imaginas que mis ojos no te pueden mirar***
Dit is wat er gebeurt als je denkt of gelooft dat mijn ogen je niet kunnen zien
- ***Por avergonzarse de su tierra***
Omdat je je schaamt voor je land
- ***Hasta que caigan todos tus hijos***
Tot al je kinderen sterven
- ***Para quien no las cree y no tengan lealtad***
Voor wie hen niet gelooft en voor wie niet loyaal is
- ***Te alineas o te alineamos***
Je schikt je of wij schikken jou
- ***Así terminan las ratas***
Zo eindigen de ratten
- ***Venganza eterna***
Eeuwige wraak

PIČKA [VAGINA / POESJE]

2018

Zagreb - Kroatië

Gemaakt met Nikita Borj, lid van de LGBT-gemeenschap

Video 9'54"

Tijdens een verblijf in Kroatië lanceert Teresa Margolles een oproep aan de LGBT-gemeenschap van Zagreb. Een vrouw komt naar de kunstenares en geeft haar de trui die ze droeg op de dag waarop ze voor het laatst werd verkracht. Teresa Margolles maakt op die manier kennis met Nikita Borj.

Nikita is sinds haar kindertijd het slachtoffer geweest van verschillende seksuele vernederingen binnen haar eigen familie, en de laatste verkrachting was op het moment van haar ontmoeting met de kunstenares, in 2018, minder dan een jaar geleden. Teresa Margolles stelt haar voor mee te werken aan een werk dat haar in staat zal stellen haar verhaal te vertellen. Ze vraagt haar een woord te kiezen en dat voortdurend te herhalen, als een louterend mantra.

Nikita kiest voor *Picka*, het vulgairste Kroatische woord voor vagina. In een sober decor, op de planken van een theater, herhaalt Nikita het woord voor elke aanranding die ze heeft meegemaakt. Op die manier veruitwendigt ze het innerlijke lijden dat in haar zit en ontdoet ze zich fysiek van de trui, de relikwie van de laatste verkrachting. Door dit cathartische werk geeft Teresa Margolles een artistieke rol aan dit verkrachte lichaam en deze verkrachte geest.

↓
Teresa Margolles
Pička (film still),
2018.
Courtesy de l'artiste

TROCHERAS CON PIEDRAS [TROCHERAS MET STENEN]

2019

Venezuela-Colombia

PIEDRA DE VENEZUELA [STEEN UIT VENEZUELA]

2019

Venezuela-Colombia

Venezuela maakt momenteel een economische, politieke en humanitaire crisis door die het land heeft veranderd van een immigratie- in een emigratieland. De VN schat dat tegen het einde van 2019 5,3 miljoen Venezolanen hun land verlaten zullen hebben, sinds 2015 (dat is 1 Venezolaan op 6). Een massale uittocht die het vaakst Colombia als einddoel heeft. Ze worden gestigmatiseerd als migranten en hun middelen om te overleven zijn onzeker, waardoor ze automatisch onder aan de sociale ladder belanden.

Teresa Margolles heeft belangstelling in de *trocheras* en *trocheras* die rond de grenspost hangen aan de internationale Simón Bolívarbrug, tussen de grote steden Cúcuta (Colombia) en San Cristóbal (Venezuela). Het zijn Venezolaanse mensensmokkelaars die koopwaar van de ene kant naar de andere kant van de grens brengen, langs de brug of soms langs de rivier. De laatste maanden is deze erg zware baan, a priori voorbehouden voor mannen, steeds meer vervrouwelijkt.

Teresa Margolles heeft aan een paar *trocheras* gevraagd om mee te doen aan een performance. Ze vraagt hun om, 3 minuten lang, een steen uit de Tachirá-rivier te dragen die even veel weegt als zichzelf. De kunstenaars laat ze midden op de weg poseren en legt deze portretten vast waarop je de spanning en de vermoeidheid ziet, maar ook de waardigheid.

In het kader van een performance heeft Teresa Margolles gevraagd aan de *trocheras* om deel te nemen. Ze vroeg hun om, gedurende 3 minuten, een steen uit de Tachirá-rivier te dragen die even veel woog als zichzelf. Ze liet ze poseren met de bergen van Venezuela in de achtergrond, en legde portretten vast waarin je de spanning en de vermoeidheid ziet, maar ook de waardigheid van deze vrouwen, die moeten lijden om te overleven. Voor Teresa Margolles staat deze steen symbool voor het gewicht van deze crisis die de Venezolanen verplettert.

PESQUISAS [ONDERZOEK / OPSPORINGSBERICHT]

2016-2019

Ciudad Juárez - Mexico

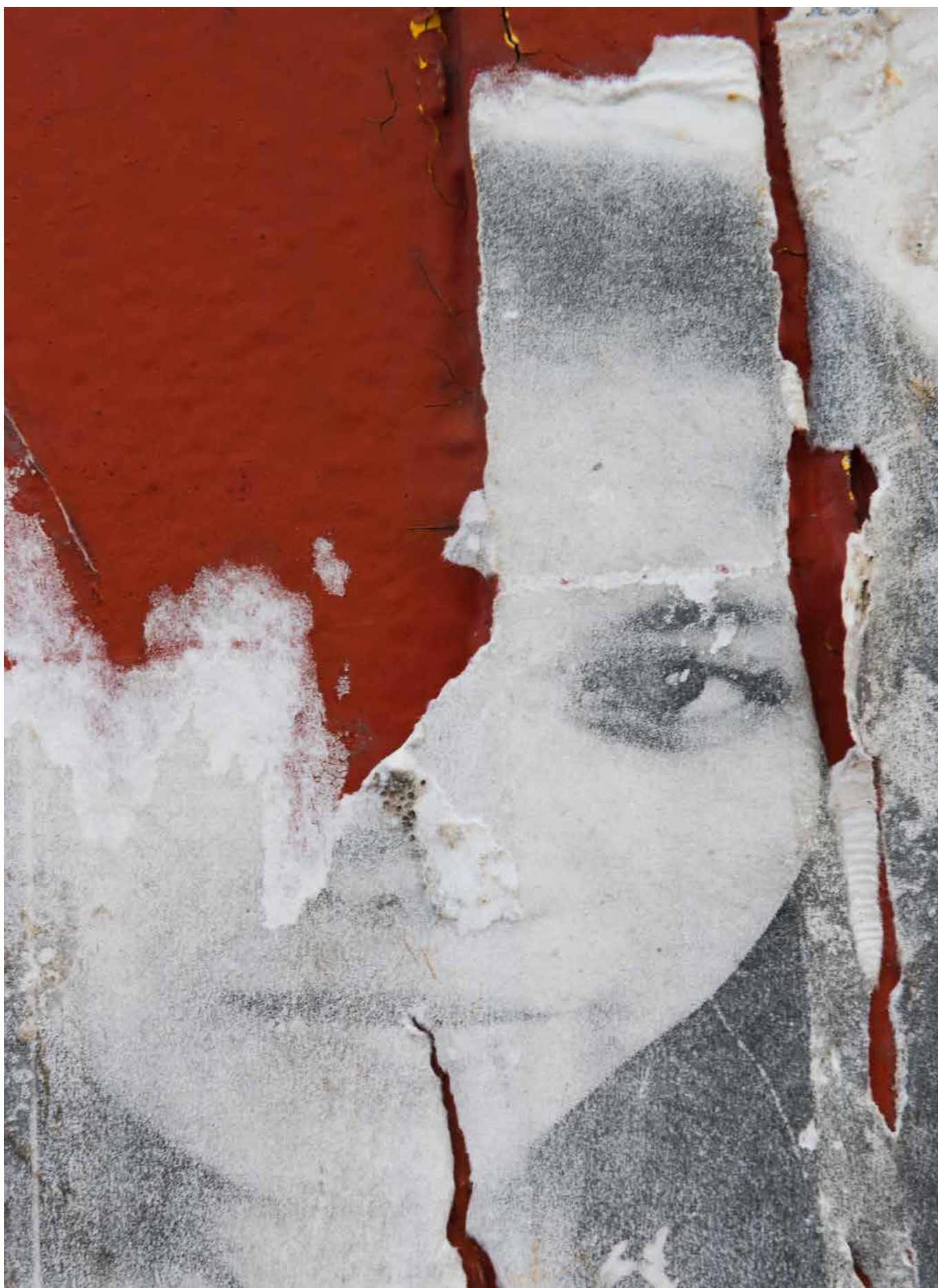
Ciudad Juárez wordt tussen 2004 en 2012 het voornaamste decor van de artistieke producties van Teresa Margolles. Ze gaat ernaartoe om de confrontatie aan te gaan met een van de somberste fenomenen die de stad teisteren: vrouwenmoorden en de massale verdwijning van arbeidsters, studenten en tienermeisjes. Sinds de jaren 1990 zijn er duizenden vrouwen tussen 13 en 25 jaar verdwenen. Als er al eens een lichaam wordt teruggevonden, is dat vaak verminkt en onherkenbaar.

Tegenover het nietsdoen en de onverschilligheid van de Mexicaanse autoriteiten, die zo het gevoel van straffeloosheid versterken, plaatst de artieste de gezichten van de verdwenen vrouwen door de foto's tentoon te stellen van de opsporingsberichten die ophingen in de straten van Ciudad Juárez.

Hoewel de lokale politie deze *pesquisas* heeft proberen te verhinderen, blijven de ouders (hoofdzakelijk moeders) ze ophangen, soms wel 15 jaar lang, als een daad van verzet tegen de stilte en de onverschilligheid. De portretfoto's vervagen, aangetast door weer en wind, en worden zo spookachtige beelden die door de hele samenleving spoken, en vooral jonge meisjes achtervolgen die geen keuze hebben en moeten leven als mogelijke prooien in een vijandige omgeving. Voor ouders die hun kind verloren is, is het ophangen van die portretten in de straten de enige manier om hoop te blijven koesteren en hun kind te herdenken.

→
Teresa Margolles
Pesquisas (détail),
2016.
Courtesy de l'artiste
et de la Galerie
Peter Kilchmann, Zurich.

WILA PATJHARU / SOBRE LA SANGRE [OVER HET BLOED]

2016

La Paz - Bolivia

Privécollectie, Mallorca - Spanje

Sinds het midden van de jaren 1990 vereeuwigd Teresa Margolles het concrete beeld van dode lichamen door hun afdruk op doeken te bewaren; het silhouet van bloed en lichaamssappen dat de lijken op deze stukken doek achterlaten als het laatste beeld van de vermoorde persoon. Vanaf de jaren 2010 bedenkt ze een nieuwe interactie tussen het dodenhuis en de samenleving. Nadat ze een doek heeft gelegd op de plek van een vrouwenmoord, geeft ze de stof aan plaatselijke handwerksters die er traditionele motieven op borduren. Deze werkwijze wordt toegepast in de hoofdsteden van Latijns-Amerika: Panama (*Telas bordadas*, 2014), Guatemala City (*Nkijak b'ey Pa jun utz laj K'aslemal*, 2012-2015), Managua in Nicaragua (*Cuando la mayoría éramos Sandinistas*, 2014) of, voor het stuk dat hier getoond wordt, La Paz in Bolivia.

Het borduursel van *Sobre la sangre* is gemaakt door Aymaras-handwerksters, op een doek dat Teresa

Margolles heeft gebruikt om het bloed van een vermoorde vrouw op te slorpen. Door ze rond het doek samen te brengen, is hun zwijgen doorbroken en konden deze inheemse vrouwen getuigen over het geweld dat ze zelf hebben ondergaan vanwege de mannen uit hun omgeving. Teresa Margolles vertelt dat deze vrouwen, die in de Boliviaanse samenleving respect krijgen en financieel onafhankelijk zijn, zich soms bewust worden van de banalisering van dit geweld en van hun aanvaarding van deze stand van zaken.

Naast de sociale ervaring, die met het maken van dit werk samenhangt, gaat er van het werk ook een evocatieve kracht uit omdat het erin slaagt de ruimte tussen leven en dood materieel vast te leggen.

↓
Teresa Margolles,
*Wila Patjharu /
Sobre la Sangre*,
2016.
Courtesy mor charpentier,
Paris.
© Roberto Ruiz

↑
Teresa Margolles,
One ton of steel
from an abandoned factory
of Charleroi,
2019.
© Teresa Margolles

1 TONNE. FORGES DE LA PROVIDENCE

2019

Marchienne-au-Pont (Charleroi) - België
BPS22-productie

Wanneer ze voor het eerst aankomt in Charleroi,ervaart Teresa Margolles een gevoel van verval. Zoals in de meeste postindustriële steden zijn de stigmata van het failliet van het neoliberalisme diep, en slecht geheeld; de mensen en landschappen zijn er blijvend door getekend. De artieste ziet Charleroi als een spookstad waarin de flatgebouwen en de verlaten fabrieken oprijzen als skeletten uit een vorig leven.

Maar die skeletten worden langzaam aan met de grond gelijk gemaakt, en de materiële getuigen van het verleden verdwijnen. Om de sporen van dit verleden symbolisch te verzamelen in een sobere, plastische vorm, heeft Teresa Margolles een kubus van een ton gerecupereerd metaal op de industriële site van Carsid geplaatst. Die staalfabriek, op een boogscheut van het centrum van Charleroi, wordt volop ontmanteld.

Teresa Margolles wil het minimalisme tot het toppunt voeren, zoals Donald Judd heeft gedaan in de jaren 1960. De vorm is zo eenvoudig mogelijk, alleen de vermelding *Forges de la Providence*, een van de eerste staalproducerende bedrijven van Charleroi (gesticht in 1838 onder de naam: *Société anonyme des laminoirs, fourneaux, forges, fonderies et usines de la Providence*), geeft een emotionele en historische betekenis aan het voorwerp. Zijn centrale en eenzame positie, midden in de Grande Halle van de BPS22 is een evocatie van de verdwijning en de leegte; al wat de industriële omgeving van Charleroi uitmaakte, is geconcentreerd en gevangen in een ton metaal.

SONIDOS DE CHARLEROI [GELUIDEN VAN CHARLEROI]

2019
Charleroi - België
BPS22-productie

Teresa Margolles wilde het woord van de straat vastleggen en ging op pad om de mensen van Charleroi te ontmoeten. Ze ontmoette een 80-tal mensen, en op basis van die getuigenissen heeft de artieste een audiowerk gemaakt.

De installatie is visueel erg eenvoudig want het zijn net de bezoekers die veranderen in levende standbeelden wanneer ze hun oor te luister leggen om de geluiden van Charleroi te beluisteren.

IMPRONTAS DE LA CALLE [AFDRUKKEN VAN DE STRAAT]

2019
Charleroi - België
BPS22-productie

Een heel deel van het werk van Teresa Margolles bestaat erin het materiële spoor te bewaren van de lijken van moordslachtoffers. In 1997 maakt ze, met SEMEFO, een werk dat een afgietsel in plaaster is

van een volledig lichaam. Het werk toont de negatieve afdruk van een vermoorde persoon en kreeg de naam *Catafalco* [Katafalk], naar de verhoging waarop de kist van een voornamelijk dode wordt geplaatst. Zo wilde Teresa Margolles eer betonen aan een anonieme persoon door een standbeeld te maken van de leegte die het lichaam naliet.

Het werk is niet bedoeld als mal voor een positief beeld van het lichaam. De artieste is geïnteresseerd in de negatieve vorm die rechtstreeks in contact kwam met het lichaam en waar DNA, een haar of een traan is nagelaten. Diezelfde bedoeling motiveert Teresa Margolles ook wanneer ze besluit de afdruk van het gezicht van personen te nemen in Charleroi tijdens de sessies die plaatsvonden in het BPS22. Een lichamelijke en emotionele ervaring die een groot wederzijds vertrouwen impliceert: het model geeft zich over aan de goede zorgen van een artieste die hen, steeds meer, inpakt in een plaasteren omhulsel.

Voor de artieste zijn al deze gezichten, die de neutrale uitdrukking hebben van een dodenmasker, symbool voor de stilte en de leegte die het individu opsluiten. Teresa Margolles wil ook de waardigheid van deze personen vergroten door hun gezichten tentoon te stellen aan de muren van een museum.

→
Teresa Margolles,
*Esta finca no será
desmolida*,
2019, Charleroi - Belgique

→→
Teresa Margolles,
*Esta finca no será
desmolida*,
2009-2013,
Ciudad Juárez - Mexique

→
Teresa Margolles,
*Esta finca no será
desmolida*,
2009-2013,
Ciudad Juárez - Mexique

→→
Teresa Margolles,
*Esta finca no será
desmolida*,
2019, Charleroi - Belgique

←
Teresa Margolles,
Improntas de la calle,
2019, Charleroi - Belgique
© FDR

ESTA FINCA NO SERÁ DESMOLIDA [DIT PAND ZAL NIET VERNIELD WORDEN] CIUDAD JUÁREZ - MEXICO

2009-2013

CHARLEROI - BELGIË

2019

Coproductie BPS22

Om ons te laten stilstaan bij de huidige toestand van Charleroi, plaatst Teresa Margolles twee fotoreeksen tegenover elkaar, een gemaakt in Ciudad Juárez (2009 tot 2013) en een uit het centrum van Charleroi (2019), van gevels van verlaten huizen en winkels, te koop of klaar voor de sloop.

Het is niet de bedoeling Ciudad Juárez met Charleroi te vergelijken. De historische contexten en de oorzaken van de ontvolking van deze stadslandschappen zijn erg verschillend. In Ciudad Juárez is het de terreur van de moorden, de afpersingen en de verdwijningen die maken dat een winkel of een woning verlaten wordt. In Charleroi ligt de industriële en economische achteruitgang natuurlijk aan de oorsprong van de progressieve sluiting van een groot aantal winkels. Maar voor Teresa Margolles, die vooral het centrum van Charleroi heeft verkend, is ook de recente verandering van de benedenstad een oorzaak, omdat die verandering tot een groot aantal verschoppelingen leidt.

Maar Teresa Margolles is nog meer bezig met de toekomst van de jeugd, dan met het verleden: Hoe maak je je klaar voor de toekomst in die context? Hoe kunnen jongeren hun leven opbouwen als ze omgeven zijn door de leegte?

In 2011 registreerde het INEGI (Nationaal Instituut voor Statistiek en Geografie van Mexico) 115.000 verlaten huizen in Ciudad Juárez. Dat is een huis op vier. Nog in 2011, stelde een studie van de Universiteit UACJ dat naar schatting 220.000 mensen de stad waren ontvlucht door het geweld. In 2019 zouden, volgens onderzoek van het INEGI, 346.000 personen hun woning verlaten hebben in de staat Chihuahua (in het noorden van Mexico, waar ook Ciudad Juárez ligt).

MUNDOS

2016

Ciudad Juárez - Mexico

GOLDEN PALACE

2019

Charleroi - België

BPS22-productie

À voir sur la façade du BPS22.

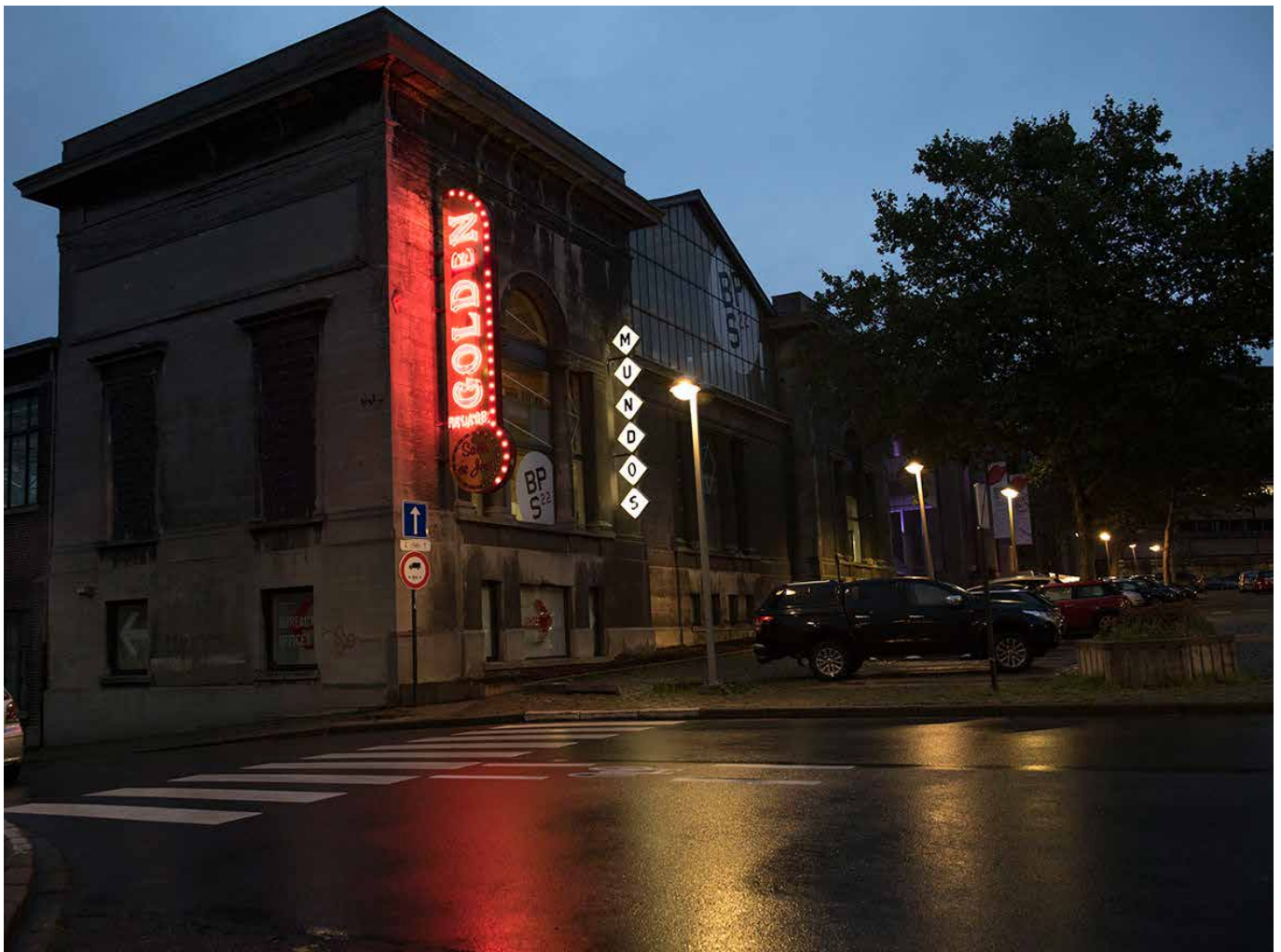
De artieste wilde de twee lichtgevende uithangborden verplaatsen en aan de gevel van het BPS22 hangen. De uithangborden worden beschouwd als ready-mades, of "gewone voorwerpen die gewoon door de keuze van de kunstenaar tot kunstvoorwerpen verheven worden" (André Breton, 1938) en maken van het museum een plaats van vertier.

Mundos is het uithangbord van een bar uit de jaren 1950, gelegen aan de grens tussen Mexico en de Verenigde Staten. Het is de stille getuige van een

tijd waarin Ciudad Juárez een trekpleister was voor feest en plezier. Nu is de stad verlaten door verdwijningen, moorden en afpersing.

Golden Palace is het oude uithangbord van een speelzaal uit de benedenstad van Charleroi. Voor de artieste staat het symbool voor de luisterrijke periode waarin de toekomst van industriesteden veelbelovend was.

↓
Teresa Margolles,
Golden Palace,
2019, Charleroi - Belgique
© Teresa Margolles
Courtesy Gabinete TM

WATCH THIS SPACE #10 : MARC BUCHY JULIE DEUTSCH

HET BPS22, DAT IN 2002 ALS EERSTE SAMENWERKTE MET 50° NORD, TOONT OOK DIT JAAR ZIJN STEUN AAN HET GRENDOVERSCHRIJDENDE NETWERK VAN HEDENDAAGSE KUNST DOOR MARC BUCHY EN JULIE DEUTSCH, TWEE FRANSE ARTIESTEN IN BRUSSEL, TENTOON TE STELLEN NAAR AANLEIDING VAN DE BIËNNALE WATCH THIS SPACE #10. WATCH THIS SPACE #10 BRENGT EEN HULDE AAN HET BRUISENDE ARTISTIEKE LEVEN VAN NOORD-FRANKRIJK EN DE FRANSTALIGE GEMEENSCHAP IN BELGIË. HET GETUIGT VAN DE DYNAMIEK DIE LEEFT ONDER MODERNE ARTIESTEN IN NOORD-EUROPA EN STIMULEERT DE PROFESSIONELE MOGELIJKHEDEN VAN DEZE NIEUWE GENERATIE ARTIESTEN.

MARC BUCHY *TENIR À L'ŒIL*

TENTOONSTELLING

Marc Buchy is een van die artiesten die, ten nadele van andere, meer 'klassieke' tentoonstellingen, resoluut kiest voor de kracht van 'gebaren', voor doorringende, soms radicale werken die de gewoontes van de bezoeker en de kunstinstelling die hem ontvangt grondig verstoren. Zelden zijn zijn kunstwerken objecten, en zijn het geen grote prestaties in de strikte zin van het woord. Ze zijn eerder een reeks korte handelingen die zowel binnen als buiten de kunstwereld plaatsvinden, waarbij de artiest telkens een specifieke situatie opzoekt, die verstoort en vervolgens toeziet hoe de situatie evolueert en uiteindelijk discreet oplost. Dat zijn werken hierdoor eerder vaag, kortstondig en mysterieus zijn, is bewust ge-

daan. De artiest heeft een duidelijke voorkeur voor mondelinge kunst in plaats van visuele of voelbare kunst, ook al maakt dat de beleving van het publiek een pak onvoorspelbaarder. Zijn handelingen zijn overigens nooit willekeurig. Door bepaalde situaties te verstoren, wil hij de aandacht vestigen op bepaalde evoluties in onze huidige maatschappij.

De tentoonstelling *Tenir à l'œil* bestaat uit een reeks kijkexperimenten waarbij de manier wordt gemechaniseerd waarop we kijken naar een maatschappij waar techniek onze zienswijze en gedrag probeert te beïnvloeden. Marc Buchy is altijd al gefascineerd geweest door het post-humanisme en het trans-hu-

manisme, die filosoferen over hoe we het menselijke lichaam kunnen verbeteren en hoe we onze eigen limieten kunnen overstijgen via wetenschap en nieuwe technologieën. Hij is ook erg geïnteresseerd in theoretici en artiesten als Vilem Flusser en Harun Farocki die, elk op hun eigen manier, het verband tussen techniek, lichaam en gedachten proberen bloot te leggen en dan vooral de manier waarop 'machines' naar de wereld kijken. Door zijn werk naar het BPS22 te brengen, wordt de artiest uitgedaagd om zijn tentoonstelling op te bouwen als een soort tijdsspel dat de ruimten van het museum overneemt.

Als voorbereiding heeft Marc Buchy daarom al sinds april 2019 relaties aangeknoopt met mensen in en rond het museum (personeel, stewards, bezoekers). Hij heeft heel wat scenario's uitgewerkt die zowel voor als tijdens de tentoonstelling en zelfs tijdens de officiële opening de gemoederen moeten beroeren. Ironisch genoeg gaat Marc Buchy zelfs zo ver dat hij het bewakingssysteem van het museum in de luren legt, en neemt hij de taak over om op de instelling en de kunstwerken die het bevat, te bewaken. Hij plaatst zich hierbij vrijwillig in de huid van een bezoeker van de instelling. Hij nodigt het personeel en de bezoekers van het BPS22 uit om hun elke dag wat aan ooggymnastiek te doen en zo hun blik te verscherpen. Hij heeft zelfs een onderzoeksbureau opgericht, *UpStare Quality*, om de diensten en de werking van

het museum grondig onder de loep te nemen. En alsof dat nog niet genoeg is, gaat hij de huizen van de stewards bewaken terwijl deze laatsten een oogje in het zeil houden tijdens zijn tentoonstelling.

Marc Buchy houdt duidelijk van paradoxen en zet het bewakingssysteem en de werkcode helemaal op zijn kop. Hiermee wil hij benadrukken dat techniek een steeds grotere invloed op onze visie van de wereld uitoefent en dat diezelfde techniek de gedachtegang en het gedrag van mensen op grote schaal doet veranderen. Op speelse wijze en met heel wat zelfspot en humor, nodigt Marc Buchy ons uit om stil te staan bij de broosheid en onvolmaaktheid van onze blik op de wereld en ons zo te verzetten tegen de volmaaktheid van de machines die ons leven overnemen.

Curator: Dorothee Duvivier

Parallel aan zijn tentoonstelling in het BPS22 presenteert Marc Buchy zijn tentoonstelling conditionnel présent in het FRAC Grand Large de Dunkerque. Tijdens deze tentoonstelling recreëert de artiest, langsheen foto's, een handeling waarbij tijd en geloof elkaar kruisen en Marc Buchy de levenslijn op de hand van een vrijwilliger probeert te verlengen. Marc Buchy, Conditionnel présent, van 21 september 2019 tot 5 januari 2020..

→

© Marc Buchy

La technique

Figure 6. La technique de la relaxation à l'aide des paumes.

JULIE DEUTSCH

À LA LISIÈRE DU PRÉSENT

BPS22 EDITIE

Na een succesvolle samenwerking met La Plate-Forme, het laboratorium voor hedendaagse kunst in Duinkerke, stelt Julie Deutsch in het kader van de biënnale Watch This Space van 50° nord haar werk tentoon: *À la lisière du présent*. Het werk toont, langsheen foto's en voorwerpen, het leven in een bos aan het rangeerterrein van Grande Synthe en de A16 tussen Calais en Duinkerke. In dit bos, dat ook wel de 'kleine jungle' wordt genoemd, sloegen heel wat migranten, vooral koerden van Irakese afkomst, hun tent op, tot de plek eind september 2018 werd ontruimd.

Desalniettemin blijven er sporen in het bos achter die tonen dat hier ooit mensen in transit woonden en net dat zette Julie Deutsch ertoe aan om er drie weken lang naartoe te trekken en foto's te nemen. Maar hoe levendig de plek ooit was, zo leeg zijn nu de foto's. Geen enkele ziel valt erop te bespeuren. Geen enkele actie. Julie Deutsch kiest er bewust voor om lege foto's te tonen en bezoekers zo te dwingen verder te

kijken en een ervaring te beleven die verder gaat dan het visuele. Ze moedigt hen aan om na te denken over het grondgebied, zijn grenzen en geschiedenis door hen mee te nemen op een uniek avontuur langs de sporen die menselijke activiteiten hebben achtergelaten en de herinnering aan een collectief trauma. Ze staat stil bij de brandmerken, de stigma's die de mensen nog steeds op elkaar drukken.

Samen met La Plate-forme, het laboratorium voor hedendaagse kunst, heeft het BBPS22 Julie Deutsch gesteund tijdens haar stage en bij haar tentoonstelling in Duinkerke. De tentoonstelling À la lisière du présent kan van 24 september t.e.m. 29 november 2019 worden bezichtigd in La Plate-Forme. De catalogus bij de tentoonstelling is gefinancierd en verzorgd door het BPS22. Hij werd in 80 exemplaren gedrukt en is voor €18 verkrijgbaar in de boekenhandel van het museum.

→
Julie Deutsch,
À la lisière du présent,
2019
© Julie Deutsch

HET KLEINE MUSEUM

WERK, VRIJE TIJD, RUST: EEN RECHT ... !?

In het Kleine Museum kunnen kinderen en volwassenen kennismaken met een klein deel van de collectie van de Provincie Henegouwen. Deze ruimte toont alle werken op ooghoogte van kinderen en roept op tot een dialoog tussen de verschillende generaties die samen de tentoonstelling bezoeken.

Voor deze derde tentoonstelling in het Kleine Museum bekijken we de artistieke aanpak in functie van drie blokken van acht uur. In welke mate wordt artikel 24 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens "Ieder mens heeft recht op rust en op vrije tijd, inzonderheid op een redelijke beperking van de arbeidsduur ..." vandaag de dag ingevuld? Waarmee worden deze drie blokken van acht uur gevuld? Wat zijn de verschillen tussen werk en tewerkstelling, vrije tijd en ontspanning, rust en slaap? Is inactiviteit een bron van verveling? Wat gebeurt er als we slapen? Deze en nog veel andere vragen komen aan bod in de tentoonstelling.

Kunstenaars: Bernard BEGHAIN, David BROGNON & Stéphanie ROLLIN, Marcel BROODTHAERS, Pol BURY, Isabelle CAMBIER, Stéphanie CHARLIER, Mehdi CLEMEUR, Jérôme CONSIDÉRANT, Marcel DEMOULIN, Léon DEVOS, Victor DIEU, Lise DUCLAUX & Olivier BARREA, Patrick EVERAERT, Anne-Marie HENDRICKX, Julien LE BLANT, Michel LEFRANCO, Thierry LENOIR, Jacques LIMBOURG, Albert François MATHYS, Eudore MISONNE, Pierre PAULUS, Calisto PERETTI, Concetta TODDE, Romain VANDYCKE, Robert WAINS.

In het kader van het Kleine Museum heeft BPS22 de hulp ingeschakeld van de Brusselse vzw Art Basics for Children (ABC). De bedoeling is dat zij een speciale ruimte creëren waar creativiteit en kunstbelevenis centraal staan. Het Kleine Museum is een plaats waar ouders en kinderen samen kunst kunnen verkennen en stilstaan bij de onderwerpen van de verschillende tentoonstellingen. De familieruimte moet deze gezamenlijke ervaring verankeren. In een ruimte vol bladeren krijgen jonge bezoekers de kans om te snuisteren in boeken die het museum leent van Bibliothèque Langlois de l'Université du Travail en regelmatig vernieuwt. Ze kunnen ook deelnemen aan creatieve ateliers, vrij experimenteren en spelen met kunstpanelen zodat ze hun eigen creativiteit ongestoord de vrije loop kunnen laten.

↑
Laurence Gony,
Jeu avec l'enfant, 2006.
Collection de la Province
de Hainaut en dépôt
au BPS22

VOLGENDE TENTOONSTELLING

LATIFA ECHAKHCH

01.02 > 03.05.2020

De internationaal gerenommeerde kunstenares Latifa Echakhch (Marokko, 1974) strijkt voor de eerste keer met een grote tentoonstelling neer in België, op uitnodiging van het BPS22. Deze expositie bestaat uit een nieuwe installatie en een selectie van oude werken die de dialoog aangaan met de architectuur van de ruimte en met haar lokale wortels.

Het werk van Latifa Echakhch wordt gekenmerkt door een minimalistische beeldtaal, een scherp gevoel voor vorm, waarbij zuinig wordt omgesprongen met middelen. In haar installaties integreert ze alledaagse objecten, armetierige ornamenten die ver van de "grote kunst" afstaan. Deze objecten maakt ze leeg, ze laat ze ontbinden, ze wist elementen of kleurt ze, en versnijdt ze om de geschiedenis te dwingen er betekenis aan te geven en om vragen rond erfgoed en historiek op te roepen.

Het landschapsconcept, speelt zowel visueel als narratief een belangrijke rol in het werk van Latifa Echakhch. Voor haar werk, dat afwisselend conceptueel en romantisch, of politiek en poëtisch is, put ze uit jeugdherinneringen, de geschiedenis, de literatuur, sociaal-politieke gebeurtenissen, de gevolgen van migratie en het belang van revoluties. Ze stelt de blik achter de schermen, de sporen, het geheugen en de illusies die daaruit voortvloeien in vraag, om te komen tot nieuwe verhalen.

PRAKTISCHE INFO

Bd Solvay, 22
B-6000 Charleroi
T. +32 71 27 29 71
E. info@bps22.be

Het Museum is geopend van dinsdag tot zondag, 10:00 > 18:00.
Gesloten op maandag en op 24.12, 25.12, 31.12, 01.01 en van 06.01 tot 31.01.2020

TARIEVEN:

6€ / senioren: 4€ / studenten en werkzoekenden: 3€ / -12 ans : gratis
Groepen van minimum 10 personen: 4€ / Gids: 50€ ou 60€ (week-end) per groep van 15 personen.
Gratis voor scholen en verenigingen (bezoek en workshop), mits reservatie.

PERSCONTACT

Hélène VAN DEN WILDENBERG
CaracasCOM
T : +32 2 560 21 22 – M. : +32 495 22 07 92 - E : info@caracascom.com

COMMUNICATIEDIENST

Laure HOUBEN
T : +32 71 27 29 77 - M : +32 474 91 44 40 - E : laure.houben@bps22.be

---

MUSÉE D'ART
DE LA PROVINCE
DE HAINAUT

BOULEVARD SOLVAY, 22
6000 CHARLEROI
BELGIQUE

WWW.BPS22.BE